

***p*ro**

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Jaarverslag 2016

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	3
1.1 Voorwoord.....	3
1.2 Kerncijfers	4
1.3 Over Stichting PRO	7
1.4 Governance	10
1.5 Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie	12
1.6 Toelichting - Sectie PRN+IPRO	13
1.7 Toelichting - Sectie PRO leenrechtvergoeding Uitgevers	16
1.8 Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden).....	19
1.9 Toelichting - Sectie PRO-mandaat.....	22
1.10 Begroting 2017	24
Jaarrekening.....	25
1.11 Balans per 31 december 2016.....	26
1.12 Staat van baten en lasten 2016.....	27
1.13 Kasstroomoverzicht over 2016	28
1.14 Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2016	29
1.15 Toelichtingen op de jaarrekening.....	30
1.16 Toelichting op staat van baten en lasten	38
1.17 Gebeurtenissen na balansdatum	39
1.18 Ondertekening.....	39
Overige gegevens	40
1.19 Samenstelling bestuur en sectiebesturen	40
1.20 Nevenfuncties Bestuursleden	42
1.21 Controleverklaring	49

Bestuursverslag

1.1 Voorwoord

Het is niet eenvoudig om binnen een structuur van collectiviteit, regelingen uit te werken die voldoen aan de verwachtingen van gebruikers en rechthebbenden. Toch slaagt Stichting PRO er al jaren in om precies dat te doen.

Deze taak wordt echter bemoeilijkt door de ontwikkelingen in de markt. De turbulente en complexe omgeving van het auteursrechtenlandschap waarbinnen de stichting opereert, maakt dat de uitdagingen ieder jaar groter worden. De incasso activiteiten hebben altijd geleid tot de meeste discussie. Nu lijkt het zwaartepunt van de tijd en energie zich echter te verplaatsen van de incasso- naar de repartitieactiviteiten. Uitspraken van het Europese Hof van Justitie hebben de relatie tussen auteurs en uitgevers immers verder onder druk gezet. Dat is onnodig. Het Nederlandse collectief beheer kent een lange historie waarbij alle groepen rechthebbenden, op basis van begrip voor ieders belangen, collectieve regelingen afsluiten met een redelijke verdeling voor alle rechthebbenden.

Een aantal auteursrechtenorganisaties lijkt deze uitspraak echter aan te grijpen om de verdeling van collectieve gelden naar zich toe te trekken. Daarbij wordt meer dan eens het fragiele karakter van de gehele keten over het hoofd gezien. Voor uitgevers is het collectief beheer immers een instrument om invulling te geven aan wettelijke excepties waarbij tegelijkertijd de primaire exploitatie wordt ondersteund en waar nodig beschermd. Dit alles om de gebruikers op verschillende manieren te faciliteren in hun vraag naar content.

Uitgevers spreken de hoop en de verwachting uit dat op korte termijn de gezamenlijke energie wordt gestoken in het faciliteren van deze gebruikers en de bijbehorende incassoactiviteiten. Dat is immers niet alleen al jaren een succesvolle formule, het is in het belang van alle rechthebbenden.

Stichting PRO gaat ondertussen onverminderd door met het verbeteren van de dienstverlening. Door onder andere de inspanningen die in het verleden zijn verricht, kan Stichting PRO relatief eenvoudig voldoen aan alle verregaande transparantie-eisen vanuit het Keurmerk voor Collectief beheersorganisaties en het College van Toezicht op Auteursrechtenorganisaties. Stichting PRO voldoet aan alle kostennormen die worden opgelegd door dit College. De administratieve lasten om aan te tonen dat aan alle vereisten wordt voldaan, nemen echter wel jaarlijks toe. Dat betekent dat de totale kosten voor deze vormen van toezicht stijgen, met als gevolg dat de druk op de verschillende kostennormen verder toeneemt.

Het verder aanscherpen van de dienstverlening is tevens zichtbaar in de aanpassingen die worden doorgevoerd in praktische uitvoering van regelingen. Zo is er in 2016 een start gemaakt met de uitwerking van een *easy access regeling* voor de Nederlandse universiteiten waarbij de administratieve lasten nog verder beperkt worden. Tevens is de verwachting dat het uitgeversaandeel van de Thuis kopieregeling vanaf 2017 verdeeld kan worden door Stichting PRO.

Door deze ontwikkelingen zal de incasso in 2017 zeer waarschijnlijk stijgen, terwijl de kosten gelijk kunnen blijven of zelfs dalen. Dat is een belangrijke voorwaarde om de komende jaren, met hulp van alle belanghebbenden en de medewerkers van Cedar, de verschillende regelingen succesvol te blijven uitvoeren.

Henk van der Rijst,
Voorzitter Stichting PRO

1.2 Kerncijfers

Bedragen * € 1.000

	2016	2015	2014	2013	2012
Rechtenopbrengsten					
Nederlandse gebruikers	5.150	5.363	4.914	5.217	6.643
Nederlandse CBO's	2.347	2.975	3.242	3.415	4.574
Buitenlandse CBO's	401	0	0	0	0
	<u>7.898</u>	<u>8.338</u>	<u>8.156</u>	<u>8.632</u>	<u>11.217</u>
Repartitie					
Rechthebbenden	4.712	5.665	6.132	6.823	6.604
Nederlandse CBO's	1.774	1.942	1.509	1.374	1.374
Buitenlandse CBO's	29	57	49	47	47
Netto repartitie	<u>6.515</u>	<u>7.664</u>	<u>7.690</u>	<u>8.244</u>	<u>8.025</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.060	1.154	889	952	916
Repartitie	<u>7.575</u>	<u>8.818</u>	<u>8.579</u>	<u>9.196</u>	<u>8.941</u>
Te verdelen rechten	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>	<u>6.061</u>	<u>6.557</u>
Staat van baten en lasten					
Baten	1.206	1.278	976	1.103	1.269
Bedrijfslasten	-1.094	-1.117	-1.127	-1.222	-1.258
Saldo van baten en lasten	112	161	-151	-119	11
Financieel resultaat	26	51	89	231	227
Resultaat	<u>138</u>	<u>212</u>	<u>-62</u>	<u>112</u>	<u>238</u>
Kengetallen					
Bedrijfslasten in % van rechtenopbrengst	13,9%	13,4%	13,8%	14,2%	11,2%
Bedrijfslasten in % van bruto repartitie	14,4%	12,7%	13,1%	13,3%	14,1%
Jaarmutatie bedrijfslasten	-2,1%	-0,9%	-7,8%	-2,9%	-14,5%
Jaarmutatie CPI	0,3%	0,6%	1,0%	2,5%	2,5%
Aantal gefactureerde gebruikers	207	207	207	252	271
Aantal vertegenwoordigde rechthebbenden	2.212	2.207	3.021	3.114	2.839
Aantal uitgekeerde rechthebbenden	1.117	1.161	1.240	1.392	1.344
Aantal FTE	8,3	9,2	10,7	11,9	11,0

Toelichting op de kerncijfers

Rechtenopbrengsten

Voor het eerst in de geschiedenis van Stichting PRO, zijn er vanuit het buitenland gelden ontvangen voor Nederlandse rechthebbenden (rechtenopbrengsten via buitenlandse CBO's). Dit betreft het Nederlandse aandeel in het uitgeversaandeel van de Belgische leenrechtgelden. Dit heeft echter niet kunnen voorkomen dat dit boekjaar de laagste rechtenopbrengst is gerealiseerd in de afgelopen vijf jaren. Totaal kwam de rechtenopbrengst in 2016 uit op € 7,9 miljoen (2015: € 8,3 miljoen), een daling van 5% ten opzichte van 2015. Een discussie over het uitgeversaandeel in de Nederlandse Leenrechtregeling voorkomt de uitkering van 20% (€ 573.000) van de beschikbare gelden aan PRO en is voor een groot deel debet aan de daling van de rechtenopbrengsten. De reguliere incasso daalt in alle regelingen, bij de sectie CLIP is deze daling significant (daling bedraagt 20% ten opzichte van 2015), bij de sectie PRN/IPRO is het goede resultaat van vorig boekjaar praktisch geëvenaard (daling van slechts 2%).

Repartitie

De repartitie aan rechthebbenden valt dit boekjaar tegen, er is € 7,6 miljoen verdeeld onder rechthebbenden (2015: € 8,8 miljoen). Ook dit wordt voor een groot veroorzaakt doordat een deel van de leenrechtvergoedingen niet is uitgekeerd aan Stichting PRO. De leenrechtvergoedingen worden jaarlijks binnen enkele maanden na ontvangst doorbetaald waardoor de daling in de rechtenopbrengst direct gevolgen heeft voor de repartitie. Daarnaast is binnen de sectie CLIP vorig boekjaar een relatief hoog bedrag aangeboden aan rechthebbenden. Dit, in combinatie met de daling van incasso binnen deze sectie, resulteert in een daling van de repartitie van bijna 40% voor CLIP en een daling van 14% op totaalniveau voor de gehele stichting.

De administratievergoedingen worden ingehouden op de gelden die aan uitgevers worden uitgekeerd. De daling van de ingehouden administratiekosten wordt derhalve veroorzaakt door de daling in rechtenopbrengsten en repartitie.

Te verdelen rechten

De post te verdelen rechten bedraagt € 4,6 miljoen (2015: € 4,4 miljoen). De ambitie is om de gelden zo snel als mogelijk aan te bieden aan uitgevers. De afgelopen jaren is de stichting erin geslaagd om deze post gestaag terug te dringen. Alhoewel de stijging gering is, betekent dit een trendbreuk. Dit is echter een incident. De uitkering van het Nederlandse uitgeversaandeel van het Belgische Leenrecht, is net voor het einde van het jaar overgemaakt. Zonder deze uitkering (€ 401.000) bedraagt de post te verdelen rechten € 4,2 miljoen. De verwachting is overigens dat de post 'te verdelen gelden' de komende jaren verder afgebouwd kan worden.

Staat van baten en lasten

De ingehouden administratievergoedingen vormden de baten waarmee de activiteiten van Stichting PRO worden gefinancierd. Door de directe koppeling tussen de gelden die worden geïncasseerd en verdeeld en de administratievergoeding, betekent een daling van de incasso een daling van beschikbare middelen voor de stichting. De daling ten opzichte van 2015 bedraagt 2%. De bedrijfslasten bedragen echter € 1,09 miljoen (2015: € 1,12 miljoen), en ondanks de daling in de baten is er alsnog een positief exploitatieresultaat geboekt.

Kengetallen

In de Algemene Maatregel van Bestuur bij de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten wordt een kostennorm gehanteerd van 15%. Daarnaast wordt de Consumentenprijsindex (CPI) als norm gehanteerd voor de stijging van de totale bedrijfslasten. De ambitie van Stichting PRO is om de gelden zo snel en efficiënt mogelijk aan te bieden aan de uitgevers, met een minimale kosteninhouding. De verschillende regelingen die Stichting PRO uitvoert, hebben allen een eigen karakter en verschillen in arbeidsintensiteit. In goed overleg met rechthebbenden en Cedar als uitvoeringsorganisatie, wordt door het bestuur per regeling vastgesteld welke werkzaamheden nodig zijn om de regelingen naar tevredenheid van alle partijen uit te voeren.

Op basis van deze werkzaamheden, de bijbehorende kosten en de verwachte incasso, worden de inhoudingspercentages vastgesteld. Daarbij wordt uiteraard continue de balans gezocht tussen serviceniveau, kostenbeheersing en continuïteit van de regelingen. Dit resulteert in een inhoudingspercentage over alle regelingen van 13,9% van de rechtenopbrengsten of 14,4% van de bruto repartitie. Er is ruim 2% minder aan kosten gerealiseerd dan in het vorig boekjaar.

1.3 Over Stichting PRO

Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie (PRO), Kamer van Koophandel nummer 41217602, statutair gevestigd in Amsterdam is in 1997 opgericht door het Nederlands Uitgeversverbond (NUV). De stichting heeft ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hun vertegenwoordigde auteurs op het gebied van collectieve exploitatie door de collectieve administratie te verzorgen van auteursrechten die uitgevers niet of moeilijk individueel kunnen uitoefenen. Inmiddels voert Stichting PRO de administratie inzake het gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal in onderwijspublicaties (zoals readers), knipselkranten en voor de 'LiteROM'. Tevens verdeelt Stichting PRO het uitgeversdeel van de leenrechtgelden en werft de mandaten van uitgevers waarmee Stichting Reprorecht een regeling voor beperkt digitaal hergebruik binnen het bedrijfsleven aanbiedt.

Omdat deze activiteiten nogal uiteenlopen zijn er verschillende secties binnen Stichting PRO waarbinnen de verschillende administratieve taken zijn ondergebracht. Elke sectie kent een sectiebestuur en een eigen begroting. Elke sectie is vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur, dat onder leiding staat van een onafhankelijk voorzitter. De sectiebesturen benoemen de bestuursleden voor het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. Bestuursleden van de secties worden benoemd door de verschillende groepen binnen het Nederlands Uitgeversverbond. Het Algemeen Bestuur van Stichting PRO vergadert twee maal per jaar. Voor de bestuurssamenstelling wordt verwezen naar de laatste pagina's van dit jaarverslag.

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen betalen een vergoeding voor overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN incasseert en verdeelt deze vergoedingen onder de uitgevers. Sectie PRN werkt daarbij nauw samen met de Stichting International Publishers Rights Organisation (IPRO), opgericht door de International Association of Scientific, Technical and Medical publishers (STM) ten behoeve van de betrokken buitenlandse uitgevers. Voor de uitvoering van de readerregeling zijn de incasso-activiteiten van Stichting IPRO volledig geïntegreerd binnen de sectie PRN.

IPRO is tevens een zelfstandige stichting, er wordt door IPRO een eigen jaarverslag opgesteld waarin alle relevante informatie is opgenomen, inclusief het overzicht van bestuursleden.

Voor de onderwijsmarkt kan Stichting PRO als één aanspreekpunt opereren voor het regelen van rechten voor onderwijspublicaties. Een groot deel van de activiteiten van deze secties zijn gebaseerd op artikel 16 Auteurswet.

Door de onderwijsexceptie is geen toestemming nodig voor het gebruik van korte overnames ten behoeve van het onderwijs, mits er een redelijke vergoeding wordt afgedragen aan rechthebbenden. Toestemming is wel vereist voor het overnemen van de zogenoemde niet-korte overnames. Meer dan 700 uitgevers hebben Stichting PRO een mandaat gegeven voor de afhandeling van deze niet-korte overnames. Daarnaast kan Stichting PRO via het mandaat van IPRO ook voor de buitenlandse uitgevers de niet-korte overnames verwerken. Dit onderscheid tussen korte en niet-korte overnames werkt door in de vrijwaring welke PRO in dat geval kan afgeven aan gebruikers. Door betaling van een redelijke vergoeding voor korte overnames, kan worden gevrijwaard voor alle rechthebbenden. Voor de afgedragen vergoedingen met betrekking tot de niet-korte overnames kan alleen een vrijwaring worden afgegeven voor die partijen waarvan PRO een mandaat heeft ontvangen voor de uitvoering van dit element van de regeling.

De door de sectie gehanteerde paginatarieven zijn afgeleid van de zogenoemde bloemlezingregeling voor onderwijsuitgaven. Deze regeling maakt het mogelijk dat uitgevers content van elkaar overnemen. Deze nog steeds door uitgevers gehanteerde regeling stamt uit 1974 en berekent het (gemiddelde) auteurshonorarium van een (gemiddelde) paginaprijs. Op basis van het gemiddelde auteurshonorarium van 10% en een gemiddelde paginaprijs van 25 gulden cent, gold voor de eerste readerregelingen een bilijke vergoeding van 2,5 gulden cent per pagina. De gemiddelde volledige paginaprijs van 25 gulden cent is het uitgangspunt voor de tariefgrondslagen van niet-korte gedeelten en schadevergoedingen.

De internationale uitgevers, vertegenwoordigt door IPRO hanteren hiervan afgeleide hogere paginaprijzen, vanwege de hogere gemiddelde paginaprijs van een buitenlandse wetenschappelijke uitgave. De tarieven worden jaarlijks geïndexeerd. Daarbij dient, los van de prijsindexatie, rekening gehouden te worden met de reguliere prijsstijgingen van de content van uitgevers. Door alleen een inflatiecorrectie toe te passen, ontstaat het risico dat de primaire exploitatie gevaar loopt doordat in verhouding, de prijs voor het hergebruik goedkoper wordt.

Het bestuur bestaat uit functionarissen werkzaam bij uitgevers welke actief zijn in het hoger onderwijs en worden benoemd door de Groep Educatieve Uitgeverijen van het NUV, de leden namens Stichting IPRO worden benoemd door STM. De sectie PRN vergadert vier maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten bedraagt in 2016 15%. Daarnaast wordt in 2016 voor controle-en handhaving een aanvullende 5% ingehouden.

Sectie PLU (leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Stichting Leenrecht heeft een wettelijke aanwijzing voor deze activiteiten en heeft Stichting PRO aangewezen als verdeelorganisatie voor het uitgeversaandeel in deze vergoeding. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimedia. Het aan uitgevers toekomende deel (30%) van de leenrechtvergoeding wordt door de sectie PLU verdeeld.

De activiteiten van de sectie PLU zijn gebaseerd op artikel 15c Auteurswet. Stichting PRO vrijwaart Stichting Leenrecht voor alle rechthebbenden op basis van de gegevens die Stichting Leenrecht verstrekt.

Uitgevers die met name algemene boeken uitgeven leveren de bestuursleden voor dit sectiebestuur. Dit zijn immers de producten die het meest worden uitgeleend. Zij worden benoemd door de Groep Algemene Uitgevers van het NUV. De sectie PLU vergadert twee maal per jaar. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 4,5%.

Sectie CLIP (CLIPgelden)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers

als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en regelingen voor beperkt intern gebruik met overheid en bedrijfsleven.

Deze activiteiten van CLIP zijn gebaseerd op mandaten van uitgevers (meer dan 400 uitgevers hebben CLIP gemandateerd) om niet-exclusieve licenties te verstrekken aan knipseldiensten en aan ondernemingen en instellingen met knipselkranten.

Op basis van artikel 15 lid 1 sub 4 van de Auteurswet maken uitgevers een nadrukkelijk voorbehoud voor het overnemen van artikelen. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De vrijwaring aan gebruikers kan alleen worden gegeven voor die uitgevers die CLIP hebben gemandateerd.

Het CLIP-tarief komt voort uit de onderhandelingen tussen dagbladuitgevers en de grootste commerciële knipseldienst na een rechterlijke uitspraak. Deze knipseldienst verhoogde zijn tarief naar 2 euro per knipsel met de afspraak dat de rechthebbenden een royalty van 25% ontvingen met een minimum van 50 cent. Vervolgens is dit minimumtarief jaarlijks geïndexeerd.

Omdat artikelen met name afkomstig zijn uit de dag- en vakbladen, wordt het bestuur gevormd door deze uitgevers. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar en de groep NDP Nieuwsmedia van het NUV benoemt deze bestuursleden. De norm voor inhouding aan administratiekosten is vastgesteld op 15%.

Sectie PRO-mandaat

De wettelijke Reprorechtregeling richt zich alleen op het fotokopiëren. Stichting Reprorecht vertegenwoordigt dankzij deze wettelijke aanwijzing alle uitgevers, maar alleen voor dit analoge hergebruik (fotokopieën). Voor ondernemers moet het echter mogelijk zijn om eventueel digitaal hergebruik ook eenvoudig te regelen. Stichting Reprorecht heeft derhalve de regeling voor het bedrijfsleven uitgebreid. Voor deze uitbreiding was echter het mandaat nodig van (alle) uitgevers omdat een wettelijke aanwijzing voor het faciliteren van digitaal gebruik ontbreekt. Stichting PRO heeft in Nederland ervaring met het verkrijgen van mandaten, zoals voor de onderwijs- en knipselmarkt. Binnen Stichting PRO is de sectie PRO-mandaat opgericht om de mandaten van uitgevers te werven en te beheren.

Op basis van de huidige verdeling van Reprorechtgelden, vertegenwoordigt PRO-mandaat 92% van deze gelden doordat 270 uitgevers een mandaat hebben afgegeven.

Stichting PRO vrijwaart Stichting Reprorecht namens alle uitgevers, met uitzondering van uitgevers welke hebben aangegeven niet te willen participeren (de zogenoemde blacklist).

Het sectiebestuur vergadert twee maal per jaar en bestaat uit de acht uitgeversvertegenwoordigers van het Algemeen Bestuur van Stichting Reprorecht. Deze bestuursleden worden benoemd door het NUV:

- drie leden op voordracht van de Groep Media voor Vak en Wetenschap;
- een lid op voordracht van de Groep Educatieve Uitgeverijen;
- een lid op voordracht van de Groep Nederlandse Dagbladers;
- een lid op voordracht van de Groep Algemene Uitgevers/overige uitgevers;
- een lid op voordracht van de Groep Publiekstijdschriften;
- een lid op voordracht van de Vereniging van Muziekuitgevers.

Er is nog geen norm vastgesteld voor de inhouding aan administratiekosten.

Het Bestuur van Stichting PRO heeft de sectie PRO Mandaat in 2016 opdracht gegeven om alle voorbereidingen te treffen om op termijn het uitgeversaandeel van de thuiskopieregeling uit te keren aan de uitgevers. De verwachting is dat in 2017 gelden beschikbaar gesteld worden door Stichting Thuis kopie, verdeling zal plaatsvinden conform een nog vast te stellen repartitiereglement.

Cedar B.V.

Stichting PRO heeft op basis van een dienstverleningsovereenkomst de uitvoering van haar activiteiten ondergebracht bij het Centrum voor Dienstverlening Auteurs- en aanverwante Rechten (Cedar B.V.).

Bij Cedar zijn gedurende het verslagjaar gemiddeld 8,3 FTE werkzaam geweest ten behoeve van Stichting PRO.

Cedar voert de volledige facilitaire dienstverlening uit voor zes auteursrechtenorganisaties: Stichting Leenrecht, Stichting Lira, Stichting PRO, Stichting Reprorecht, Stichting de Thuis kopie en Stichting VEVAM. Daartoe behoren diensten als financiële administratie, communicatie, huisvesting

en personeelszaken. Daarnaast neemt Stichting PRO deel in het bestuur van Stichting Cedar: de aandeelhouder van Cedar B.V.

VOI©E

Stichting PRO is lid van de Vereniging van Organisaties die het Intellectueel eigendom Collectief Exploiteren, kortweg VOI©E. De vereniging streeft ernaar het begrip voor de uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten te vergroten en de informatie over de werkwijze van de collectieve beheersorganisaties (CBO's) te verbeteren.

VOI©E fungeert namens de CBO's als aanspreekpunt voor vragen over de collectieve uitoefening van het auteursrecht en de naburige rechten. Daarnaast vervult VOI©E de functie van meldpunt voor kritiek of klachten. Alle CBO's die in Nederland actief zijn, zijn lid van VOI©E en verbinden zich daarmee aan een gedragscode. VOI©E ziet toe op naleving van deze gedragscode. Stichting PRO is sinds 2011 in het bezit van het CBO Keurmerk.

1.4 Governance

Richtlijnen Goed bestuur en Integriteit CBO's

Stichting PRO opereert bestuurlijk conform de bepalingen zoals opgenomen in de Richtlijnen Goed bestuur en Integriteit CBO's. In dat kader opereert Stichting PRO conform het zogenoemde Bestuur-model. De stichting kent immers geen directie, de diensten worden ingekocht bij Cedar. Stichting PRO heeft zich gecommitteerd aan de Principes en Best Practice-bepalingen van de Richtlijnen goed bestuur en integriteit CBO's. Aangepaste regelgeving dwingt Stichting PRO om het huidige bestuursmodel te evalueren en aan te passen. Omdat de uitvoering gescheiden dient te worden van het toezicht, beraadt het bestuur van Stichting PRO zich op aanpassingen in het huidige bestuursmodel. Deze aanpassingen worden in 2017 doorgevoerd.

Het totale bestuurlijke proces is in 2016 in handen van het bestuur, het bestuur is collectief verantwoordelijk waarbij het bestuur leunt op de verschillende sectiebesturen en ondersteund wordt door Cedar op het gebied van uitvoering van beleid.

De sectieleden worden benoemd door het Nederlands Uitgeversverbond. De verschillende sectiebesturen kiezen uit hun midden een voorzitter. De voorzitters van de secties vormen gezamenlijk het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. De zeggenschap over de materiële bevoegdheden met betrekking tot het beheer berust bij het Algemeen Bestuur van Stichting PRO. Profielschets van voorzitter en bestuurders zijn beschikbaar via de [website](#) van Stichting PRO.

Leden van het bestuur, inclusief de leden van de sectiebesturen, voeren deze taak onbezoldigd uit. De activiteiten worden onder werktijd uitgevoerd en derhalve zijn de functies indirect bezoldigd. Zij ontvangen echter geen vergoedingen of vacatiegelden van Stichting PRO. Derhalve is er voor gekozen om in het overzicht van nevenfuncties de posities van bestuursleden als onbezoldigd te presenteren. Het presenteren van de functies als bezoldigd, zou immers de suggestie wekken dat de leden een vergoeding ontvangen voor hun inzet als sectie- of bestuurslid.

Uitzonderingen vormen de voorzitter van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO en de voorzitter van het sectiebestuur van PRO-mandaat (en incidenteel een sectielid van de sectie PRO Mandaat).

De repartitiereglementen, op basis waarvan Stichting PRO de gelden beschikbaar stelt aan uitgevers, worden in 2017 geëvalueerd. Deze repartitiereglementen zijn beschikbaar via de websites van Stichting PRO en CLIP.

Middelenbeheer

Door het bestuur van de Stichting PRO is in het Statuut middelenbeheer beleid vastgesteld voor het beheer van de beschikbare liquide middelen. Het Statuut wordt gebruikt om de afspraken tussen de stichting, Cedar B.V. en banken voor het beheer van de liquide middelen te formaliseren. Zoals vastgelegd in het Statuut middelenbeheer van de stichting dienen de voor beheer van de liquide middelen van de stichting gekozen producten een grote mate van zekerheid te geven met betrekking tot het garanderen van de hoofdsom op einddatum van de belegging. De beoordeling hiervan wordt gedaan op basis van de criteria welke zijn afgeleid van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Stichting PRO heeft de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot (onder meer) de inkomende en uitgaande geldstromen uitbesteed aan Cedar. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden is Cedar tekenbevoegd voor de bankrekeningen van de stichting.

Klachten en bezwaren gebruikers

Stichting PRO doet er alles aan om de werkzaamheden in de keten van inning en verdeling van vergoedingen zorgvuldig uit te voeren. Om eventuele klachten binnen de voorgeschreven regels van de gedragscode van de brancheorganisatie VOI©E te kunnen behandelen, heeft Stichting PRO een officiële klachten- en bezwarenprocedure. Klachten over bijvoorbeeld de administratieve afhandeling of bezwaren van meer principiële aard worden via deze procedure op correcte wijze afgehandeld. Meer informatie is gepresenteerd op de website van stichting PRO: www.stichting-pro.nl.

Klachten en bezwaren rechthebbenden

Er is een separaat orgaan gecreëerd dat belast is met de behandeling van klachten en bezwaren van rechthebbenden. De heer Theo Röell is aangewezen als voorzitter van deze geschillencommissie. Praktische uitwerking, zoals het benoemen van de overige commissieleden, zal in 2017 worden afgerond.

Sociaal cultureel beleid

Het beleid van de Stichting is om zoveel als mogelijk gelden, direct aan te bieden aan uitgevers. Er worden derhalve geen gelden beschikbaar gesteld voor sociaal culturele doeleinden.

Reservering claims rechthebbenden

Beschikbare gelden worden zo spoedig mogelijk uitgekeerd aan uitgevers. Door de aard van de regelingen en het feit dat Stichting PRO aan uitgevers uitkeert, is het aandeel van onbekende rechthebbenden zeer gering. Dit aandeel blijft drie jaar lang beschikbaar voor de individuele rechthebbende, in deze periode probeert Stichting PRO de uitgever te achterhalen en kan de uitgever de gelden claimen. Na de periode van drie jaar worden niet uitgekeerde gelden alsnog toegevoegd aan de repartitie van het volgende jaar. Er wordt geen reservering opgebouwd voor claims van rechthebbenden die zich melden na deze periode van drie jaar. Er is in dit verslagjaar € 265.000 aan leenrechtgelden ouder dan drie jaar toegevoegd aan tijdvak 2014 en € 150.000 aan tijdvak 2015. Daarnaast is er € 46.000 aan readergelden ouder dan drie jaar toegevoegd aan de afkoopsommen.

Door bijzondere omstandigheden is er per balansdatum nog een klein bedrag aan gelden beschikbaar over oudere jaren (2012 en ouder). Het bedrag is begin 2017 uitgekeerd.

Kostennorm ketenkosten

Het Algemeen Bestuur, ondersteunt door de verschillende sectiebesturen, ziet toe op de uitvoering van de verschillende regelingen. De bestuurders zijn allen vertegenwoordigers namens uitgevers. Zij hebben namens hun achterban direct belang bij het optimaliseren van de incasso en het beheersen van de kosten.

De inhoudingen, noodzakelijk om de uitvoering van de regelingen te financieren, worden in nauw overleg met de verschillende besturen vastgesteld.

De kosten die noodzakelijk zijn om een regeling succesvol uit te voeren, zijn volledig afhankelijk van de aard van de regeling.

De uitbetaling van de leenrechtgelden gebeurt met een inhouding van 4,5%. De incasso en het verzamelen van de gebruikersdata wordt immers gerealiseerd door Stichting Leenrecht.

Stichting Leenrecht hanteert een inhoudingspercentage van 5%. De totale ketenkosten, van facturatie van de bibliotheken tot aan repartitie aan de uitgevers, blijven hierdoor binnen de gewenste 15%.

De incasso en repartitieactiviteiten in de readerregelingen kenmerken zich door een relatief hoge arbeidsintensiteit. Vooral vanwege de noodzaak het feitelijke gebruik te meten en af te rekenen met de gebruikers, voor niet-korte overnames zelfs titel per titel, en vervolgens per titel het aantal pagina's doorgerekend naar aantal studenten. Ook blijkt er veel inbreuk plaats te vinden, ondanks de algemene overeenkomsten die worden afgesloten met de instellingen op collectief niveau (enerzijds met het HBO en anderzijds de universiteiten). Dit noopt tot gedetailleerde controlemaatregelen die de beheerskosten opdrijven, terwijl de totale incasso gedurende een aantal jaren dalende was onder invloed van licentieovereenkomsten die gebruikers direct sluiten met uitgevers, de intrede van open access content en het niet afgerekende gebruik van digitaal hergebruik binnen de universiteiten. In een krimpende markt is het een zeer grote uitdaging om de kosten gelijk te laten dalen met de daling in omzet. De afgelopen jaren is Stichting PRO zeer succesvol geweest in het verder terugdringen van de kosten, met name in de personeels- en de huisvestingskosten. Dat heeft echter niet kunnen voorkomen dat er over de gehele 'readerketen' een inhouding van 19,1% (2015: 19,1%) wordt gerealiseerd. Het sectiebestuur PRN/IPRO heeft begin 2017 het besluit genomen om de administratiekosten te verlagen van 15% naar 12,5%. De aanvullende inhouding voor de controleactiviteiten wordt verlaagd van 5% naar 2,5%. Deze verlaging is een gevolg van de verwachte hogere opbrengt in 2017.

Daarbij moet overigens worden opgemerkt dat de readergelden, bestemd voor buitenlandse rechthebbenden, via een Nederlandse CBO worden verdeeld (IPRO). Omdat deze CBO echter in Nederland is gevestigd, zijn de kosten die gemaakt worden door IPRO, onderdeel van de ketenkosten in de readerregelingen.

1.5 Kerncijfers rechtenopbrengsten en repartitie

Bedragen * € 1.000

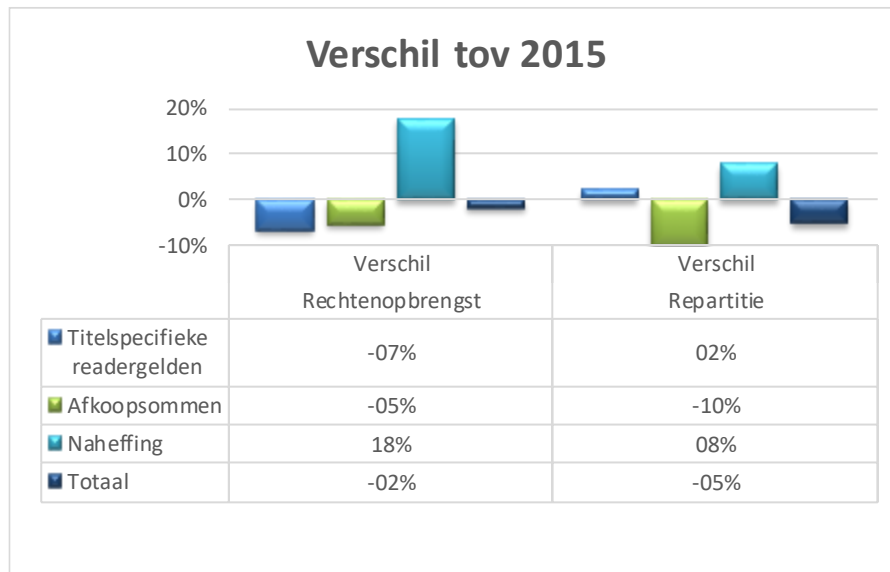
	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Rechtenopbrengsten					
Sectie PRN+IPRO	4.654	4.741	4.178	4.343	5.570
Sectie PLU	2.747	2.975	3.242	3.415	3.743
Sectie CLIP	497	622	736	874	1.073
Sectie PRO-Mandaat	0	0	0	0	831
Totaal	<u>7.898</u>	<u>8.338</u>	<u>8.156</u>	<u>8.632</u>	<u>11.217</u>
Repartitie					
Sectie PRN+IPRO	3.485	3.682	3.631	3.813	3.618
Sectie PLU	2.541	3.189	3.378	3.643	3.404
Sectie CLIP	489	793	681	788	1.003
Totaal netto repartitie	<u>6.515</u>	<u>7.664</u>	<u>7.690</u>	<u>8.244</u>	<u>8.025</u>
Ingehouden administratievergoeding	1.060	1.154	889	952	916
Totaal	<u>7.575</u>	<u>8.818</u>	<u>8.579</u>	<u>9.196</u>	<u>8.941</u>
Te verdelen rechten					
Sectie PRN+IPRO	3.589	3.320	3.177	3.353	3.580
Sectie PLU	853	769	1.088	1.345	1.608
Sectie CLIP	137	205	474	532	538
Sectie PRO-Mandaat	0	127	831	831	831
Totaal	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>	<u>6.061</u>	<u>6.557</u>
Te verdelen rechten per tijdvak					
2012en ouder	0	257	1.464	2.581	6.557
2013	77	250	355	3.480	0
2014	102	277	3.751	0	0
2015	501	3.637	0	0	0
2016	3.899	0	0	0	0
Totaal	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>	<u>5.570</u>	<u>6.061</u>	<u>6.557</u>

1.6 Toelichting - Sectie PRN+IPRO

Bedragen * € 1.000

	2016	2015	2014	2013	2012
Rechtenopbrengsten					
Afkoopsommen	2.766	2.926	2.895	2.921	4.414
Naheffing	935	794	276	123	187
Titelspecifieke readergelden	953	1.021	1.007	1.299	969
	4.654	4.741	4.178	4.343	5.570
Repartitie					
Afkoopsommen	2.198	2.446	2.331	2.826	2.535
Naheffing	511	478	313	3	221
Titelspecifieke readergelden	776	758	987	984	862
Totaal netto repartitie	3.485	3.682	3.631	3.813	3.618
Ingehouden administratievergoeding	852	893	642	676	612
	4.337	4.575	4.273	4.489	4.230
Te verdelen rechten					
Afkoopsommen	2.401	2.586	1.522	1.282	1.645
Naheffing	792	273	1.255	1.173	1.155
Titelspecifieke readergelden	396	462	400	898	780
	3.589	3.321	3.177	3.353	3.580

Sectie PRN/IPRO (Readergelden)

Onderwijsinstellingen dragen een vergoeding af aan Stichting PRO waardoor zij op eenvoudige wijze gebruik kunnen maken van overnames uit auteursrechtelijk beschermde werken die in onderwijspublicaties worden opgenomen. De sectie PRN/IPRO incasseert deze vergoedingen en verdeelt de gelden onder de uitgevers. Stichting IPRO verdeelt het aandeel van de buitenlandse uitgevers.

Een belangrijke activiteit van PRN/IPRO is het geven van voorlichting en de controle op naleving van de readerregelingen. De sectie PRN/IPRO vergadert vier maal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in 2016.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengsten vanuit de readerregelingen staat al jaren onder druk. Een deel van de uitgevers maakt directe licentie afspraken met gebruikers. Het aandeel van de content dat in open access wordt uitgegeven is nog zeer beperkt maar stijgt.

Auteurs die tevens doceren binnen het hoger onderwijs stellen veelal hun content (of de auteursversie daarvan) gratis ter beschikking aan studenten. Al deze factoren leiden ertoe dat er minder hergebruik via stichting PRO afgerekend hoeft te worden.

Dat is goed nieuws voor gebruikers en uitgevers, op deze manier zijn partijen beter in staat om maatwerk afspraken te maken. Hierdoor daalt echter de incasso vanuit de readerregelingen, het is immers in niemands belang om hetzelfde hergebruik dubbel af te rekenen.

Bovenstaande factoren, in combinatie met verregaande digitalisering binnen het onderwijs, leiden echter wel tot een complex werkveld waarbij het voor gebruikers onvoldoende duidelijk is welke vormen van hergebruik voor welke content nu reeds is geregeld. Daarnaast is het hergebruik op digitale leeromgevingen minder transparant en minder makkelijk te controleren. Dat voedt het idee dat er weliswaar een deel van het hergebruik op een andere manier is geregeld, maar dat er tegelijkertijd een verschuiving plaatsvindt van de eenvoudig te controleren papieren readers, naar de veel lastiger te controleren digitale leeromgevingen.

Het is niet eenvoudig om een vorm van controle uit te werken waar alle betrokkenen mee akkoord kunnen gaan. Deze controle is echter wel een belangrijke voorwaarde voor rechthebbenden om ook in de toekomst nog de regelingen in de huidige vorm aan te kunnen bieden. Net zoals het in niemands belang is om hetzelfde hergebruik tweemaal af te rekenen, is het ook in niemands belang dat er binnen het hoger onderwijs op grote schaal hergebruik plaatsvindt dat niet wordt afgerekend. Hierdoor wordt immers structureel inbreuk gemaakt op het auteursrecht van de rechthebbenden.

Ondanks al deze ontwikkelingen is de incasso redelijk stabiel gebleven. De hoogte van de afkoopsommen voor het gebruik van korte overnames worden voor langere periode afgesloten (meestal voor een periode van drie jaar). De titelspecifieke gelden dalen met bijna 7% maar dit verschil wordt gecompenseerd door de hogere incasso van de zogenoemde naheffingen.

Controleactiviteiten

Binnen de hogescholen is er in goed overleg een werkwijze afgestemd en geïmplementeerd waardoor alle hogescholen een vorm van controle hebben toegestaan. Dit heeft geleid tot een zeer divers beeld. Bij een deel van de instellingen is de zorg van uitgevers weggenomen, het hergebruik blijkt geregeld. Voor andere instellingen betekent het echter dat een significant deel van het hergebruik alsnog afgerekend dient te worden.

Er is in 2016 € 935.000 aan aanvullende facturen gestuurd voor digitaal hergebruik (2015: € 794.000). Deze aanvullende incasso is geen doel op zich. Het idee is dat er een preventieve werking uitgaat van de controles en de aanvullende facturen voor dit hergebruik. Het komende jaar worden enkele onderwijsinstellingen in het HBO opnieuw bezocht om wederom het feitelijk gebruik in kaart te brengen. De hoop en de verwachting is dat er een significante verbetering zichtbaar is.

Regeling voor universiteiten

De universiteiten zijn de afgelopen jaren minder bereidwillig geweest om samen met Stichting PRO oplossingen te bedenken om het digitale hergebruik inzichtelijk te maken. Daardoor is er de afgelopen jaren onvoldoende ruimte geweest om samen met universiteiten oplossingsrichtingen uit te werken om het hergebruik van digitale content (beter) te faciliteren. In 2016 is er echter een zeer belangrijke stap gezet door de universiteiten door mee te werken aan een pilot. Uiteindelijk heeft een universiteit samen met PRO het digitale hergebruik in kaart gebracht. Partijen zijn hierdoor tot de conclusie gekomen dat een aanzienlijk deel van het hergebruik reeds is geregeld middels licenties. Er blijkt echter ook een deel nog niet geregeld. Dit deel is een stuk forser dan partijen vooraf hadden ingeschat. Om te voorkomen dat rechthebbenden alle universiteiten moeten benaderen om alsnog een vergoeding op te eisen voor dit gebruik, is in goed overleg het idee uitgewerkt om dit type gebruik veel beter te faciliteren door vooraf een vaste vergoeding af te dragen voor dit gebruik die afgezet wordt tegen de resultaten van gebruiksmetingen voor controle achteraf. De verwachting is dat begin 2017 de laatste details van deze aangepaste regeling uitgewerkt kunnen worden. Dat betekent dat ook de universiteiten een vorm van inzage gaan geven in het digitale hergebruik. Een zeer belangrijk resultaat, voor uitgevers, universiteiten, studenten, docenten en auteurs.

Portalstrategie

Gebruikmakend van de website van Stichting PRO, worden voor uitgevers en onderwijsinstellingen portals ontwikkeld waardoor arbeidsintensieve processen worden aangepast of verdwijnen. Dit heeft er inmiddels toe geleid dat PRO het clearinghouse is voor het hoger onderwijs voor al het hergebruik dat niet reeds op een andere manier is geregeld. Middels de portal kan eenvoudig toestemming aangevraagd worden voor het gebruik van een niet-korte overname. Gebruikers op de portal worden geholpen om vast te stellen of een overname kort, of niet-kort is door middel van een woordenteller. Men kan digitaal de readers aanbieden aan Stichting PRO ter controle. Daarnaast zijn alle toestemmingen en facturen digitaal beschikbaar via de portal.

1.7 Toelichting - Sectie PRO leenrechtvergoeding Uitgevers

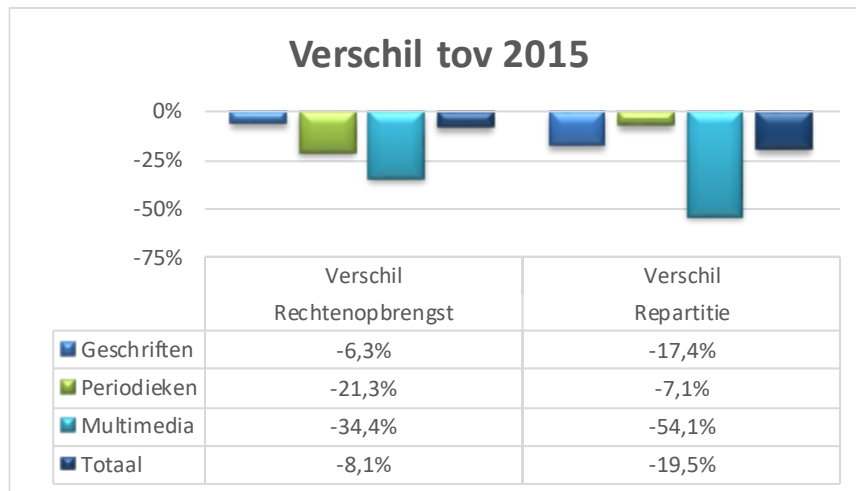
Bedragen * € 1.000

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Rechtenopbrengsten					
Geschriften	2.520	2.689	2.921	3.070	3.372
Periodieken	185	235	257	270	297
Multimedia	42	51	64	75	74
	<u>2.747</u>	<u>2.975</u>	<u>3.242</u>	<u>3.415</u>	<u>3.743</u>
Repartitie					
Geschriften	2.202	2.694	3.017	3.310	3.145
Periodieken	226	246	262	304	274
Multimedia	113	248	99	29	-15
Totaal netto repartitie	<u>2.541</u>	<u>3.188</u>	<u>3.378</u>	<u>3.643</u>	<u>3.404</u>
Ingehouden administratievergoeding	120	116	122	132	123
	<u>2.661</u>	<u>3.304</u>	<u>3.500</u>	<u>3.775</u>	<u>3.527</u>
Te verdelen rechten					
Geschriften	548	342	443	636	681
Periodieken	207	250	275	289	552
Multimedia	98	177	370	420	375
	<u>853</u>	<u>769</u>	<u>1.088</u>	<u>1.345</u>	<u>1.608</u>

Sectie PLU (leenrechtgelden)

Openbare bibliotheken betalen voor het uitlenen van werken een vergoeding aan Stichting Leenrecht. Het gaat daarbij om boeken, tijdschriften en multimediaproducten. Daarvan wordt het aan uitgevers toekomende deel door de sectie PLU van Stichting PRO verdeeld. De sectie vergadert tweemaal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen in het verslagjaar.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De rechtenopbrengst in de leenrechtregeling staan onder druk. Jaarlijks wordt de sectie geconfronteerd met een daling van rond de 5%. Deze daling wordt veroorzaakt door een scala aan ontwikkelingen. Zo wordt een belangrijk deel van de verleningen niet meer afgerekend. Daarnaast lijkt een deel van de bibliotheken de collectie onder te brengen bij schoolbibliotheken waardoor uitleningen niet meer worden geregistreerd en treden er allerlei verschuiven op in het leenrechtlandschap. Daarbij moet gedacht worden aan de intrede van de e-books maar ook aan (burger)initiatieven die voor een deel de rol van de bibliotheek overnemen door plekken te creëren waar mensen boeken kunnen ruilen of lenen.

Positieve ontwikkelingen zijn er echter ook. In 2016 is er een langlopende discussie met Repobel (een Belgische collectief beheersorganisatie) afgerond. Hierdoor komen er Belgische leenrechtgelden beschikbaar voor Nederlandse rechthebbenden. Er is eenmalig een vrij fors bedrag beschikbaar gesteld door onze zuiderburen (€ 401.000), de vergoedingen over de afgelopen jaren zijn nu immers in een keer aangeboden. De verwachting is dat de komende jaren rond de € 100.000 per jaar wordt aangeboden aan PRO.

Ondanks deze forse vergoeding vanuit België wordt de sectie dit jaar echter geconfronteerd met een daling van 7,7% ten opzichte van vorig boekjaar. Er is een incasso gerealiseerd van € 2,7 miljoen (2015: € 3 miljoen). De gelden die van Stichting Leenrecht zijn ontvangen, bedragen slechts € 2,3 miljoen. Dit is het gevolg van een discussie binnen Stichting Leenrecht over de uitgeversaandelen in deze regeling. Deze discussie heeft ertoe geleid dat Stichting Leenrecht heeft besloten om 80% van de het beschikbare uitgeversaandeel beschikbaar te stellen aan Stichting PRO, in afwachting van een definitieve oplossing die in de loop van 2017 mag worden verwacht. Dit betekent dat er € 573.000 is gereserveerd door Stichting Leenrecht en niet is uitgekeerd.

Uitgeversaandeel in leenrechtvergoeding

In het zogenoemde HP/Repobel arrest heeft de het Europese Hof van Justitie bepaald dat gelden die worden geïncasseerd op basis van een wettelijke aanwijzing en waarbij de wetgever tevens de verdeling bepaalt, een eventuele vergoeding aan uitgevers niet ten koste mag gaan van het auteursdeel. Vervolgens hebben auteursvertegenwoordigers in Nederland deze zaak aangegepen om de verdeling van de Nederlandse Reprorechtvergoedingen ter discussie te stellen. Deze discussie is in het najaar van 2016 ook gestart binnen het Leenrecht bestuur. Dit heeft de uitgevers verast. In Nederland kennen we binnen het collectief beheer immers een overlegstructuur waarbij in goed overleg de verdeling door de verschillende groepen rechthebbenden wordt vastgesteld. Zeker binnen het Leenrecht, waarbij overigens de verdeling in het voordeel van de auteurs is (70% makers, 30% uitgevers), is het opmerkelijk dat de makers nu van mening zijn dat uitgevers geen aandeel meer zouden mogen ontvangen. Alle belanghebbenden zijn op constructieve wijze met elkaar in overleg, de

verwachting is dan ook dat in het najaar van 2017 deze discussie afgerond kan worden.

E-books, wel of niet onder de leenrechtregeling

Het Europese Hof van Justitie heeft in 2016 bepaald dat onder voorwaarden, een e-book mag worden uitgeleend door de openbare bibliotheken. De voorwaarden waaronder dit mogelijk moet worden, compliceert de uitvoering van deze uitspraak. Belangrijkste voorwaarde is dat het e-book wordt aangeboden in een *one-copy-one-user* model. De Koninklijke Bibliotheek (KB), belast met het verkrijgen van digitale content, heeft op dit moment een goed werkend systeem waarbij uitgevers e-books aanbieden via een *one-copy-multiple-users* licentie. Uitgevers en de KB lijken voortsnog content met deze werkwijze, er is inmiddels voldoende aanbod en uitgevers en auteurs ontvangen een redelijke vergoeding. Uitgevers blijken daarnaast bereid om dit goedwerkende systeem verder uit te werken. Weerstand is er van de kant van de auteursvertegenwoordigers die graag zien dat het uitlenen van e-books alsnog onder de huidige collectieve regeling van het Leenrecht valt.

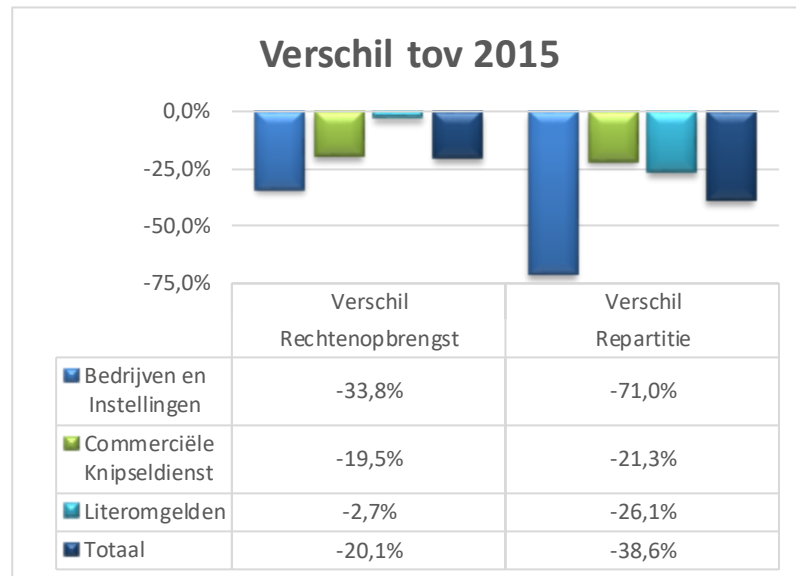
Nu echter de auteursvertegenwoordigers het HP/Reprobel-arrest wensen toe te passen op het Leenrechtstelsel, dreigt een enorm financieel nadeel voor uitgevers. De impact van dergelijke wijzingen zal aanzienlijk zijn, niet alleen door het wegvallen van een uitgeversaandeel maar met name doordat uitgevers belemmerd worden in de primaire exploitatie. Dat zal op termijn gevolgen hebben voor alle betrokken partijen, uitgevers en makers. De sectie PLU blijft in gesprek met de auteursvertegenwoordigers om dat scenario te verijdelen.

1.8 Toelichting - Sectie CLIP (CLIP gelden)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Rechtenopbrengsten					
Bedrijven en Instellingen	47	71	90	120	201
Commerciële Knipseldienst	414	514	602	708	827
Literomgelden	36	37	44	46	45
	<u>497</u>	<u>622</u>	<u>736</u>	<u>874</u>	<u>1.073</u>
Repartitie					
Bedrijven en Instellingen	79	272	92	174	109
Commerciële Knipseldienst	381	482	558	562	834
Literomgelden	29	39	31	52	60
Totaal netto repartitie	<u>489</u>	<u>793</u>	<u>681</u>	<u>788</u>	<u>1.003</u>
Ingehouden administratievergoeding	88	146	124	144	175
	<u>577</u>	<u>939</u>	<u>805</u>	<u>931</u>	<u>1.178</u>
Te verdelen rechten					
Bedrijven en Instellingen	63	95	198	214	244
Commerciële Knipseldienst	69	106	253	301	264
Literomgelden	5	4	23	17	30
	<u>137</u>	<u>205</u>	<u>474</u>	<u>532</u>	<u>538</u>

Sectie Copyright Licentie-en Incassobureau PRO (CLIP)

De sectie CLIP incasseert en verdeelt vergoedingen voor het gebruik van artikelen door knipseldiensten en in knipselkranten, zowel bij gebruikers als bij knipseldiensten zelf. Er zijn regelingen met de commerciële knipseldiensten voor externe levering van knipsels en een regeling voor beperkt intern gebruik met de overheid en het bedrijfsleven. Daarnaast verdeelt de sectie CLIP het uitgeversdeel van de zogenoemde LiteROM-vergoedingen. De sectie CLIP vergadert twee maal per jaar. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste gebeurtenissen en ontwikkelingen binnen de sectie CLIP.

Rechtenopbrengsten en repartitie

De sectie CLIP is in 2016 geconfronteerd met een dramatische daling van de rechtenopbrengsten. De afgelopen jaren lag de daling tussen de 5% en de 15%. Dit jaar bedraagt de daling 20% ten opzichte van 2015. Er is € 497.000 gefactureerd aan gebruikers (2015: € 622.000). De totale rechtenopbrengst is daarmee ten opzichte van 2012 gehalveerd.

De mediamonitoring bedrijven die via CLIP een licentie regelen voor het aanbieden van content aan hun afnemers, worden geconfronteerd met dalende vraag naar artikelen. Deze dienstverlening wordt aan steeds minder klanten aangeboden en er worden daarnaast minder artikelen geleverd aan bestaande klanten. In economisch lastige tijden verliezen mediamonitoring bedrijven veel klanten, zeker in een periode waarbij steeds meer informatie ook (gratis) via internet verkregen kan worden. Ook uitgevers zelf zijn steeds beter in staat om directe licentieafspraken te maken met mediamonitoring bedrijven.

De bedrijven waarbij het van wezenlijk belang is dat zij alle informatie ontvangen over hun bedrijf of hun promotieactiviteiten, maken tevens meer gebruik van zogenoemde media-analyse partijen. Deze partijen sturen over het algemeen geen artikelen aan hun klanten, zij leveren analyses op basis van de beschikbare content, zonder dat deze artikelen beschikbaar wordt gesteld aan de klant. De regelingen van CLIP voorzien op dit moment niet in dergelijk gebruik.

Toekomst sectie CLIP

De dagbladuitgevers zijn de grootste belanghebbenden uitgevers uit deze regeling. Ook deze groep uitgevers worstelt nog met nieuwe verdienmodellen voor digitale content en de wijze waarop de daling in advertentieinkomsten wordt opgevangen. Voor de consumentenmarkt worden initiatieven zoals van Blendle ondersteund maar kritisch gevolgd.

In de zakelijke markt liggen nog steeds kansen, zeker binnen het collectief van CLIP. Doordat de markt snel verandert, is een regeling gebaseerd op alleen het uitleveren van artikelen en het eventuele hergebruik daarvan,

niet toekomstbestendig. Dat betekent dat er aanvullende regelingen aan de markt aangeboden moeten worden om gebruikers optimaal te kunnen faciliteren in hun vraag naar content en uitgevers een volledige vergoeding aan te kunnen bieden. Vooralsnog is het niet gelukt om binnen CLIP een nieuw toekomstbestendig model uit te werken. Door de sterk dalende incasso is het op korte termijn niet meer mogelijk om de activiteiten op de huidige wijze te financieren. Dit heeft een sterke stijging van de inhoudingskosten tot gevolg wat uiteraard onwenselijk is. Belangrijker is echter dat dit geen duurzaam model oplevert. Om dat wel te realiseren wordt er in 2017 nadrukkelijk gezocht naar externe partners die de uitgevers kunnen ondersteunen bij het uitwerken en implementeren van een aangepast model dat wel succesvol kan zijn.

1.9 Toelichting - Sectie PRO-mandaat

De Reprorrechtregeling voor het bedrijfsleven is de afgelopen jaren aangepast. Waar men in het verleden de gebruikers alleen een licentie voor het fotokopiëren kon aanbieden, is sinds 2014 de mogelijkheid gecreëerd om ook het digitaal hergebruik af te rekenen met Stichting Reprorrecht. Stichting Reprorrecht vertegenwoordigt voor het analoge hergebruik (fotokopieën), alle uitgevers dankzij een wettelijke aanwijzing. Mandaten van groepen rechthebbenden zijn echter onontbeerlijk om tevens het digitale hergebruik in het bedrijfsleven te kunnen faciliteren. PRO-mandaat heeft deze mandaten verworven bij de uitgevers en vervolgens Stichting Reprorrecht de opdracht gegeven om namens de uitgevers de regeling uit te voeren. Op basis van de huidige verdeling van Reprorrechtgelden, vertegenwoordigt PRO-mandaat 92% van deze gelden doordat 270 uitgevers een mandaat hebben afgegeven.

In de opzet van PRO-mandaat is rekening gehouden met het feit dat PRO-mandaat op termijn de uitgevers aandelen zou kunnen uitkeren aan de individuele uitgevers. Deze structuurwijziging heeft echter ernstige vertraging opgelopen door onenigheid tussen uitgevers en auteurs over de verdeling van de gelden door het HP/Reprobel-arrest uit november 2015.

Financiering activiteiten PRO-Mandaat

Stichting Reprorrecht heeft in 2012 in goed overleg met de uitgevers het bedrag van € 831.000 gerepartieerd aan PRO Mandaat. Het betreft hier het uitgeversdeel van eerder incasseerde gelden. Het idee was dat dit bedrag ruim toereikend zou zijn om PRO Mandaat voor meerdere jaren te kunnen financieren, als ook dat het bedrag verrekend zou kunnen worden met toekomstige repartities via PRO-Mandaat aan uitgevers.

In 2015 werd besloten in overleg met alle betrokken partijen om naast de kosten voor PRO Mandaat ook een tweetal collectieve zaken te financieren. Het betreft hier namens de uitgevers een bijdrage aan de exploitatie van Stichting Brein als ook de vergoeding van de kosten die zijn gemaakt in de procedure ter beslechting van het geschil tussen Nederlands Uitgeversverbond/Stichting PRO enerzijds en de Auteurs/makers, vertegenwoordigd door LIRA anderzijds.

Voorts werd besloten om over alle vergoedingen voor diensten alsnog btw te verrekenen met de fiscus, omdat vooralsnog onvoldoende zicht is op de mogelijke invulling van de rol als verdeelorganisatie voor uitgevers van reprodrechtgelden.

Thuiskopiegelden

Het Bestuur van Stichting PRO heeft de sectie PRO Mandaat in 2016 opdracht gegeven om alle voorbereidingen te treffen om op termijn het uitgeversaandeel van de Thuiskopieregeling uit te keren aan de uitgevers. De verwachting is dat in 2017 gelden beschikbaar gesteld worden door Stichting Thuiskopie (rond de € 2,3 miljoen), verdeling zal plaatsvinden conform een nog vast te stellen repartitiereglement.

pro

Publicatie- en Reproductierechten Organisatie

Hoofddorp, 30 juni 2017

Namens het bestuur:

Henk van der Rijst
Voorzitter Stichting PRO

1.10 Begroting 2017

(bedragen * € 1.000)

	Begroting 2017
Netto omzet	
Administratievergoeding	1.462
Som der bedrijfsopbrengsten	<u>1.462</u>
Kosten Cedar	797
Bestuurskosten	15
Adviseurskosten	169
Kosten marktonderzoek	72
Kosten overige automatisering	34
Overige bedrijfslasten	76
Som der bedrijfslasten	<u>1.163</u>
Exploitatieresultaat	299
Financieel resultaat	26
Resultaat	<u><u>273</u></u>

Jaarrekening

1.11 Balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming, bedragen * € 1.000)

	<u>31 december 2016</u>		<u>31 december 2015</u>
ACTIVA			
Vlottende activa			
Vorderingen			
Debiteuren rechten	422	<i>a</i>	271
Overige vorderingen	240	<i>b</i>	823
Overlopende activa	<u>92</u>	<i>c</i>	<u>3</u>
	754		1.097
Liquide middelen	6.551	<i>d</i>	6.821
Totaal	<u><u>7.305</u></u>		<u><u>7.918</u></u>
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Algemene reserve	<u>2.527</u>	<i>e</i>	<u>2.389</u>
	2.527		2.389
Te verdelen rechten	4.579	<i>f</i>	4.421
Kortlopende schulden			
Repartitiedebiteuren	5	<i>g</i>	691
Overige schulden	32	<i>h</i>	265
Overlopende passiva	<u>162</u>	<i>i</i>	<u>152</u>
	199		1.108
Totaal	<u><u>7.305</u></u>		<u><u>7.918</u></u>

1.12 Staat van baten en lasten 2016

(bedragen * € 1.000)

	Exploitatie 2016		Begroting 2016		Exploitatie 2015
Administratievergoeding	1.101	<i>j</i>	852		1.149
Overige bedrijfsopbrengsten	105		382		129
Totaal baten	1.206		1.234		1.278
Kosten Cedar	812	<i>k</i>	1.017		810
Bestuurskosten	19	<i>l</i>	15		15
Adviseurskosten	107	<i>m</i>	98		50
Kosten marktonderzoek	70	<i>n</i>	32		32
Overige bedrijfslasten	86	<i>o</i>	228		210
Totaal lasten	1.094		1.390		1.117
Som van baten en lasten	112		-156		161
Financieel resultaat	26	<i>p</i>	33		51
Resultaat	138		-123		212
Resultaatbestemming					
Mutatie algemene reserve	138		-123		212
	138		-123		212

1.13 Kasstroomoverzicht over 2016

(opgesteld volgens de indirecte methode, bedragen * € 1.000)

	2016	2015
Kasstroom uit operationele activiteiten		
<i>Exploitatieresultaat</i>	112	161
Aanpassingen voor:		
Toename vorderingen	484	-679
Afname schulden	-223	126
	<u>261</u>	<u>-553</u>
<i>Kasstroom uit bedrijfsoperaties</i>	373	-392
Kasstroom uit rechtenopbrengsten en repartitie		
Gefactureerde rechtenopbrengsten	7.898	8.338
Repartitie	-7.575	-8.818
Overige mutaties	-165	-436
Aanpassingen voor:		
Afname debiteuren	-151	3
Toename repartitiedebiteuren	-686	689
<i>Kasstroom uit rechtenopbrengst en repartitie</i>	<u>-679</u>	<u>-224</u>
<i>Ontvangen interest</i>	36	47
<i>Kasstroom uit operationele activiteiten</i>	<u>-270</u>	<u>-569</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investering in immateriële vaste activa	0	0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>	<u>0</u>	<u>0</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Toevoeging aan te verdelen rechten	0	0
<i>Kasstroom uit financieringsactiviteiten</i>	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto kasstroom	<u>-270</u>	<u>-569</u>
Liquide middelen 1 januari	6.821	7.390
Liquide middelen 31 december	<u>6.551</u>	<u>6.821</u>
<i>Mutatie liquide middelen boekjaar</i>	<u>-270</u>	<u>-569</u>

1.14 Mutatieoverzicht te verdelen rechten over 2016

(bedragen * € 1.000)

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Stand per 1 januari	4.421	5.570
Rechtenopbrengsten	7.898	8.338
Overige mutaties	-165	-669
Repartitie	-7.575	-8.818
Stand per 31 december	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>
Rechtenopbrengsten		
Nederlandse gebruikers	5.151	5.363
Nederlandse CBO's	2.747	2.975
	<u>7.898</u>	<u>8.338</u>
Overige mutaties		
Onttrekking kosten PRO Mandaat	-127	-547
Overige mutaties	0	-156
Mutatie te realiseren admin.vergoeding	-38	34
	<u>-165</u>	<u>-669</u>
Repartitie		
Rechthebbenden	-4.754	-5.718
Nederlandse CBO's	13	-1.877
Buitenlandse CBO's	-1.774	-69
Netto repartitie	<u>-6.515</u>	<u>-7.664</u>
Ingehouden administratievergoeding	-1.060	-1.154
Bruto repartitie	<u>-7.575</u>	<u>-8.818</u>
Te verdelen rechten	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>

1.15 Toelichtingen op de jaarrekening

Algemeen

Doelstelling van de stichting

Stichting PRO is op 14 november 1997 opgericht en statutair gevestigd in Amsterdam. De stichting heeft ten doel, zonder winstoogmerk voor zichzelf, het behartigen of doen behartigen van de belangen van uitgevers en de door hen vertegenwoordigende auteurs op het gebied van collectieve exploitatie of administratie van auteursrechten, alsmede al hetgeen daarmee verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn. Stichting PRO kent hiertoe een vijftal secties welke ieder specifieke auteursrechtelijke regelingen uitvoeren.

De secties PRN en IPRO zijn voor de uitvoering van de readerregelingen in 2013 samengevoegd en opereren nu als de sectie PRN/IPRO.

Alle secties zijn vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur van de stichting.

Grondslagen voor de waardering

Alle bedragen in het jaarverslag luiden in duizenden euro's.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW2 en de Richtlijn 640 'Organisaties zonder Winststreven' van de Raad voor de Jaarverslaggeving, alsmede met de eisen van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten en het CBO Keurmerk van VOI©E. Alle bedragen in het jaarverslag luiden in euro's.

De waarderingsgrondslagen zijn gebaseerd op de historische kosten en kostprijzen. Activa en passiva (met uitzondering van het eigen vermogen) worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans en winst-en-verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor de leesbaarheid wordt in de toelichtingen veelal gebruik gemaakt van het betreffende jaartal waar de stand per balansdatum bedoeld wordt en worden bedragen afgerond weergegeven.

Vergelijking met het voorgaand boekjaar

De gehanteerde grondslagen zijn vergeleken met vorig boekjaar ongewijzigd.

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover deze door het bestuur als noodzakelijk wordt gezien onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. De voorziening voor oninbaarheid voor vorderingen uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten wordt gevormd ten laste van de te verdelen rechten. Aan gebruikers gefactureerde rechtenopbrengsten worden pas gereparteed aan rechthebbenden nadat deze daadwerkelijk geïncasseerd zijn.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en bestaan uit banktegoeden met een looptijd korter dan twaalf maanden.

Te verdelen rechten

De te verantwoorden gelden uit hoofde van de exploitatie van auteursrechten worden niet in de staat van baten en lasten opgenomen, maar worden opgenomen als een verplichting aan de rechthebbenden. De doorbetalingsverplichting heeft in principe een kortlopend karakter.

De te verdelen readergelden en CLIPgelden worden in de balans verantwoord als er sprake is van een rechtens afdwingbare vordering die op betrouwbare wijze is vast te stellen en waarvan het waarschijnlijk is dat deze zal worden ontvangen. Voor te ontvangen bedragen van door PRO gefactureerde gebruikers kan dit op betrouwbare wijze worden vastgesteld. Te ontvangen leenrechtgelden en reprogelden kunnen op betrouwbare wijze

worden vastgesteld. De door Stichting Leenrecht resp. Stichting Reprrecht hierop ingehouden administratievergoedingen worden in mindering gebracht op de ontvangen brutobedragen.

Op de te verdelen rechten worden de nog in te houden administratievergoedingen in mindering gebracht. Voor zover deze niet in het jaar van verantwoording van de rechtenopbrengst als bate worden gerealiseerd worden deze separaat gepresenteerd onder de overlopende passiva.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

De Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het vorige boekjaar.

Administratievergoedingen

De administratievergoedingen worden indien en voor zover mogelijk gerealiseerd naar rato van de verrichte werkzaamheden. De door rechthebbenden verschuldigde administratievergoedingen voor verrichte werkzaamheden worden veelal ingehouden op de repartitie, maar worden in de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de door Stichting PRO verrichte werkzaamheden. De vergoeding voor de werkzaamheden met betrekking tot het innen van rechten wordt in de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar waarin ook de rechtenopbrengst wordt verantwoord. Het restant van de administratievergoeding wordt beschouwd als zijnde ter dekking van de repartiekosten en wordt verantwoord in het jaar waarin de repartitie wordt verantwoord. Indien de voortgang van verrichte werkzaamheden onvoldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld wordt de administratievergoeding in de staat van baten en lasten verantwoord bij de repartitie.

De administratievergoedingen voor titelspecifieke- en afkoopsommen **readergelden** zijn 15% voor leden van het Nederlands Uitgevers Verbond (NUV) en Stichting IPRO, 5% voor Stichting Pictoright en 20% voor overige rechthebbenden. Voor de verantwoording in de staat van baten en lasten

wordt ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 15% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

De administratievergoeding voor **leenrechtgelden** bedraagt 4,5% voor alle rechthebbenden. De verantwoording in de staat van baten en lasten vindt volledig plaats bij de repartitie aangezien de tussentijdse voortgang van de werkzaamheden hiervoor niet voldoende betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De administratievergoeding voor **CLIPgelden** is 15% voor leden van het NUV en 20% voor overige rechthebbenden. Voor de verantwoording in de staat van baten en lasten wordt ervan uitgegaan dat 80% van gemiddeld 15% administratievergoeding betrekking heeft op werkzaamheden met betrekking tot de inning van rechtenopbrengsten. 20% wordt gerealiseerd op het moment van repartitie.

Op de uitkering van readergelden en CLIPgelden aan uitgevers welke geen lid zijn van het NUV wordt een hoger percentage aan administratiekosten ingehouden. De activiteiten van de verschillende groepen van het NUV, op het gebied van het auteursrecht en de regelingen die door PRO worden uitgevoerd, hebben uiteraard een positief effect op de regelingen omdat via die wijze gebruikers worden geïnformeerd over de mogelijkheden. NUV leden financieren deze activiteiten middels de contributie. Andere rechthebbenden profiteren op gelijke wijze van deze activiteiten, zonder deze activiteiten mede te financieren. Vandaar dat overige rechthebbenden op deze manier alsnog een beperkte bijdrage leveren aan deze activiteiten.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit directe inhoudingen op de rechtenopbrengsten ter dekking van de handhavingskosten van enkele regelingen.

Bedrijfslasten

De bedrijfslasten bestaan uit de aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De personeelskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor de directe personele inzet die in het verslagjaar werkzaam is voor Stichting PRO. De algemene kosten betreffen de doorbelasting vanuit Cedar voor indirecte personele inzet en overheadkosten. De huisvestingskosten betreft de doorbelasting vanuit Cedar voor het aandeel van Stichting PRO in de totale huisvestingskosten van Cedar.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. In het kasstroomoverzicht is geen BTW opgenomen buiten de mutatie in de betreffende balanspositie. De repartitie wordt bruto opgenomen.

Risicobeheersing

Operationele risico's

Stichting PRO maakt gebruik van de automatiseringssystemen van Cedar B.V. De stichting loopt hierbij het risico dat systemen niet beschikbaar zijn of niet juist functioneren waardoor de facturatie en/of verdeling van gelden niet (tijdig) kan plaatsvinden of onjuist gedaan worden. Binnen Cedar zijn maatregelen getroffen om de beschikbaarheid en de kwaliteit van de gegevensverwerkingsprocessen te waarborgen.

Kredietrisico

De rechtenopbrengsten van Stichting PRO betreffen vergoedingen van Nederlandse onderwijsinstellingen voor gebruik van auteursrechtelijk beschermd materiaal. Het kredietrisico wordt laag ingeschat. Het kredietrisico betreft niet het vermogen van de stichting maar de aan rechthebbenden door te betalen rechten.

Liquiditeitsrisico

Stichting PRO beschikt over substantiële bedragen aan liquide middelen die uitstaan bij meerdere grote Nederlandse banken. Deze gelden zijn direct opeisbaar.

Verbonden partijen

Cedar B.V. kan worden aangemerkt als verbonden partij, aangezien Stichting PRO is vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting Cedar. Stichting Cedar bezit 100% van de aandelen in Cedar B.V. Op basis van de afgesloten dienstverleningsovereenkomst worden de operationele activiteiten en bestuurlijke ondersteuning uitgevoerd door of middels Cedar B.V. De hiervoor door Cedar B.V. gemaakte kosten worden doorbelast.

Ook de bestuursleden van Stichting PRO kunnen gezien worden als verbonden partijen. Een overzicht van hun (neven-)functies is opgenomen vanaf blz. 43.

Toelichting op de balans

a) Debiteuren rechten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Debiteuren rechten	422	271
Totaal debiteuren rechten	<u>422</u>	<u>271</u>

De debiteuren rechten hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

b) Overige vorderingen

Nog te ontvangen interest	27	37
Overige vorderingen	64	46
Omzetbelasting	149	740
Totaal overige vorderingen	<u>240</u>	<u>823</u>

De overige vorderingen hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

c) Overlopende activa

Overlopende activa	<u>92</u>	<u>3</u>
Totaal overlopende activa	<u>92</u>	<u>3</u>

De overlopende activa hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

d) Liquide middelen

Bankrekeningen	450	36
Spaarrekeningen	6.101	6.785
Totaal liquide middelen	<u>6.551</u>	<u>6.821</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

e) Algemene reserve

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Stand per 1 januari	2.389	2.177
Mutatie vanuit resultaatbestemming	138	212
Mutatie vanuit te verdelen gelden	0	0
Stand per 31 december	<u>2.527</u>	<u>2.389</u>

In de statuten van Stichting PRO is geen resultaatbestemming opgenomen. De algemene reserve van Stichting PRO bestaat uit de vermogens van de verschillende secties. Doelstelling is om het vermogen per sectie op het niveau te houden van 1 tot 1,5 maal de jaarlijkse kosten per sectie. Op het moment dat het vermogen van een sectie groter is dan 1,5 maal de exploitatie, wordt dit overschot toegevoegd aan de te verdelen rechten zodat deze gelden weer beschikbaar komen aan de rechthebbenden. De bestemming van het resultaat heeft bij bestuursbesluit plaatsgevonden zoals is toegelicht bij de staat van baten en lasten. De bestemming van het resultaat is verwerkt in de jaarrekening. De algemene reserve is vrij besteedbaar.

In 2017 zal er een deel van de algemene reserve van de sectie PRN/IPRO toegevoegd worden aan de gelden. Door de onzekerheid over de uitvoeringsaspecten en bijbehorende kosten van de nog te implementeren easy access regeling binnen de universiteiten, wordt het overschot op de reserve van PRN/IPRO niet geheel uitgekeerd. Door de grote onzekerheid over de toekomst van de sectie CLIP, wordt deze reserve tevens aangehouden.

Toerekening per sectie

PRN/IPRO	1.864	1.692
PLU	275	293
CLIP	388	405
	<u>2.527</u>	<u>2.390</u>

f) Te verdelen rechten

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Stand per 1 januari	4.421	5.570
Rechtenopbrengsten	7.898	8.338
Overige mutaties	-165	-669
Repartitie	-7.575	-8.818
Stand per 31 december	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>
Opbouw naar jaarlaag		
2012 en ouder	0	257
2013	77	250
2014	102	277
2015	501	3.637
2016	3.899	0
Totaal te verdelen rechten	<u>4.579</u>	<u>4.421</u>
Opbouw Te verdelen rechten		
Sectie PRN+IPRO	3.589	3.321
Sectie PLU	853	769
Sectie CLIP	137	205
Sectie PRO-Mandaat	0	127
	<u>4.579</u>	<u>4.422</u>

De te verdelen rechten hebben overwegend een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

g) Repartitiecrediteuren

	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Repartitiecrediteuren	5	691
Totaal repartitiecrediteuren	<u>5</u>	<u>691</u>

De repartitiecrediteuren hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

h) Overige schulden

Handelscrediteuren	17	109
Overige schulden	15	156
Totaal overige schulden	<u>32</u>	<u>265</u>

De overige schulden hebben een resterende looptijd kleiner dan een jaar.

i) Overlopende passiva

Nog te realiseren administratievergoeding	<u>162</u>	<u>152</u>
Totaal overlopende passiva	<u>162</u>	<u>152</u>

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Stichting PRO heeft haar dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. in 2016 opgezegd. Deze opzegging is in 2017 ongedaan gemaakt. Op basis van de dienstverleningsovereenkomst met Cedar B.V. heeft Stichting PRO de verplichting om bij beëindiging van deze overeenkomst een vergoeding te betalen voor haar aandeel in de langlopende huisvestingskosten van Cedar B.V. alsmede een vergoeding voor de kosten die Cedar B.V. zou moeten maken voor de beëindiging van de arbeidsovereenkomsten van de direct ten behoeve van de stichting werkzame medewerkers.

De verplichting ultimo 2016 is conform de in de dienstverleningsovereenkomst tussen Cedar B.V. en Stichting PRO vastgestelde berekeningswijze vastgesteld op € 368.474 (2015: € 467.265).

De verwachting is dat Stichting ThuisKopie in 2017 € 2,3 miljoen ter beschikking stelt aan Stichting PRO ter verdere verdeling onder de uitgevers. De sectie PRO-mandaat wordt belast met het verdelen van deze gelden.

Er is begin 2017 een memorandum of understanding getekend met de vereniging van universiteiten (VSNU). De verwachting is dat dit leidt tot de implementatie van de easy access regeling waarbij instellingen vooraf een vergoeding betalen voor het gebruik van korte en niet-korte overnames. De verwachte totale incasso uit deze regeling is € 3,6 miljoen.

1.16 Toelichting op staat van baten en lasten

j) Administratievergoedingen

Stichting PRO heeft over 2016 € 1.101.000 (2015: € 1.149.000) aan administratievergoedingen gerealiseerd. De administratievergoedingen hebben een direct verband met de rechtenopbrengsten en de verdeelde gelden. Indien de incasso en de repartitie van gelden daalt ten opzichte van het jaar daarvoor, daalt bij een gelijkblijvend inhoudingspercentage, uiteraard ook de realisatie van de administratievergoeding. Het verschil in de exploitatie versus de begroting van de overige bedrijfsopbrengsten, wordt met name veroorzaakt doordat in 2016 de Brein activiteiten niet vanuit PRO-mandaat zijn gefinancierd. Er is voor 2016 een bedrag begroot van € 129.000. In de begroting over 2016 is de financiering voor de activiteiten van PRO mandaat op een andere wijze gepresenteerd, hierdoor is de post 'overige bedrijfsopbrengsten' aanzienlijk lager dan begroot. Daarnaast zijn de opbrengsten vanuit de aanvullende inhouding voor de controleactiviteiten bij de sectie PRN/IPRO in de exploitatie terecht gepresenteerd als reguliere administratievergoedingen, in de begroting werden deze opbrengsten tevens als overige bedrijfsopbrengsten gepresenteerd.

k) Kosten Cedar

De kosten voor Cedar (de uitvoeringsorganisatie) bestaan uit personeelskosten, algemene kosten, huisvesting en automatiseringskosten. De totale som van deze kosten is in 2016 fors lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de inzet van personeel verder is beperkt.

De inzet van personeel is teruggebracht naar 8,3 FTE (2015: 9,2 FTE).

l) Bestuurskosten

De bestuursleden van Stichting PRO, zowel in het Algemeen Bestuur als in de secties, zijn functionarissen die in loondienst zijn bij uitgeefbedrijven. De activiteiten worden onder werktijd uitgevoerd en derhalve zijn de functies indirect bezoldigd. Zij ontvangen echter geen vergoedingen of vacatiegelden van Stichting PRO.

Derhalve is er voor gekozen om in het overzicht van nevenfuncties de posities van bestuursleden als onbezoldigd te presenteren. Het presenteren van de functies als bezoldigd, zou immers de suggestie wekken dat de leden een vergoeding ontvangen voor hun inzet als sectie-of bestuurslid.

Er zijn in 2016 echter twee uitzonderingen: de onafhankelijke voorzitter van Stichting PRO en de voorzitter van de sectie PRO-mandaat. Deze functionarissen waren in 2016 niet in loondienst en ontvangen derhalve een redelijke vergoeding voor hun inzet. Er worden geen onkostenvergoedingen en geen beloningen betaalbaar op termijn verstrekt. Over de bestuursvergoedingen worden geen sociale verzekeringspremies afgedragen.

	Beloning	Functie	Periode
Dhr. H. van der Rijst	€ 15.106	Voorzitter	gehele jaar
Dhr. S. Bruinsma	€ 0	Penningmeester	gehele jaar
Dhr. L. Dijkema	€ 2.901	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. P.M.W. Dijkstra	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. F.H. Jonkers	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Dhr. A.J. Reekers	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
Mw. E. Smit	€ 0	Bestuurslid	gehele jaar
	<u>€ 18.007</u>		

Op grond van de Wet Toezicht valt Stichting PRO gedeeltelijk onder de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen (WNT). De bezoldiging van de bestuursleden ligt onder het in art. 2.2 WNT voor toezichthouders opgenomen maximum van 10% voor bestuurders, resp. 15% voor voorzitters van de van toepassing zijnde maximum bezoldiging. Op grond van een beleidsrichtlijn van het CvTA kan de omrekening naar een voltijds dienstverband hierdoor achterwege blijven.

m) Adviseurskosten

De adviseurskosten betreft kosten van beleidsmatige en juridische adviezen.

n) Kosten marktonderzoek

De kosten voor onderzoek om het gebruik bij de universiteiten in kaart te brengen en om de repartitieaandelen van uitgevers voor de afkoopsommen die bij HBO instellingen en universiteiten wordt gefactureerd, worden over drie jaar verdeeld.

o) Overige bedrijfslasten

De overige bedrijfslasten zijn lager dan begroot, dat komt voornamelijk doordat er begroot is voor kosten BREIN.

1.17 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die toelichting in dit jaarverslag behoeven.

1.18 Ondertekening

Datum vaststelling: 30 juni 2017 te Hoofddorp

Namens het bestuur,

.....

Dhr. H. van der Rijst
Voorzitter

.....

Dhr. S. Bruinsma
Peningmeester

.....

Mw. E. Smit

.....

Dhr. Drs. L. Dijkema

.....

Dhr. F.H. Jonkers

.....

Dhr. A.J. Reekers

Overige gegevens

1.19 Samenstelling bestuur en sectiebesturen

Bestuursleden	Aftreden/ herbenoemen	Termijn
Algemeen bestuur PRO		
Henk van der Rijst (voorzitter)	december-18	3e termijn
Sam Bruinsma (penningmeester)	juni-20	2e termijn
Floor Jonkers (PLU)	juni-20	2e termijn
Arno Reekers (CLIP)	december-17	1e termijn
Paul Dijkstra (PRN)	december-17	afgetreden per 01-01-2017, over- genomen door S. Bruinsma
Eefke Smit (IPRO)	december-18	2e termijn
Louwe Dijkema (PRO Mandaat)	december-18	2e termijn
Sectie PRN		
Sam Bruinsma (voorzitter)	december-17	3e termijn
Henk van de Bunt	maart-18	4e termijn
Eefke Smit (IPRO)	december-18	1e termijn
Hans Osinga	maart-19	1e termijn
Ton Bakker	maart-19	1e termijn
Sectie PLU		
Floor Jonkers (voorzitter)	juli-18	2e termijn
Sander Ruijs	november-16	1e termijn
Martijn David	november-16	3e termijn
Renske Hendriksen	november-16	2e termijn
Marius van Campen	mei-19	1e termijn

Sectie CLIP

Arno Reekers	maart-18	3e termijn
Jelle Buizer	december-18	3e termijn
Bart Verkade	april-18	2e termijn
Dick van Eijk	april-18	2e termijn
Rogier van Erkel	april-18	2e termijn
vacature		

Sectie PRO Mandaat

Louwe Dijkema	december-16	2e termijn
Cornil Balk	mei-17	2e termijn
Jelle Buizer	mei-17	2e termijn
Barent Momma	mei-17	2e termijn
Chris Gijsbers	mei-17	2e termijn
Frank Van Amerongen	mei-17	2e termijn
Martijn David *	mei-17	2e termijn
Pieter Bon	mei-18	1e termijn
Erik Janssen	mei-18	1e termijn

* De heer David is als ambtelijk secretaris van het Algemeen Bestuur, namens het NUV, aanwezig bij alle bestuursvergaderingen. Daarnaast is de heer David bestuurslid in de sectie PRO-mandaat. Positie per 01/01/2017 overgenomen van de heer Michiel Kramer

1.20 Nevenfuncties Bestuursleden

Bestuurslid	Nevenfunctie	Bezoldigd j/n
De heer drs. H. van der Rijst	Secretaris /penningmeester Stichting Cedar	j
	Voorzitter Algemeen Bestuur Stichting PRO	j
	Taliesin Beheer bv - directeur	j
	Bestuurslid VGEO Vereniging van Gepensioneerden Elsevier Ondernemingen	n
	Lid bestuur SPEO Stichting Pensioenfonds Elsevier Ondernemingen	n
De heer S. Bruinsma	Senior Vice President Business Development, Koninklijke Brill NV	j
	Lid Public Affair Committee van de International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers	n
	Voorzitter Future Lab Committee van de International Association of Scientific, Technical & Medical Publishers	n
	Penningmeester van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer drs. L. Dijkema	Penningmeester Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften)	j
	(mede)Directeur Dutch Card Printing B.V.	j
	Vicevoorzitter Raad van Toezicht en voorzitter Audit Commissie van Alfa College	j
	Bestuurslid en Voorzitter sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	j
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	j
	Lid Verantwoordingsorgaan van Pensioenfonds PGB	j
	Voorzitter Reglementscommissie van KVGGO	j
	Voorzitter Bestuur TechnologieCentrum Noord-Nederland	j
	Bestuurslid SAK Royal Jongbloed	j
	Voorzitter Klankbordgroep Levensbeschouwing en Ondernemen van VNO-NCW	n
	Voorzitter Stichting Ondernemers Fonds Assen OFA	n
	Voorzitter Stichting Cultureel Hart Assen	n
	Voorzitter Raad van Advies van Vincent van Gogh College	n

	Voorzitter Stichting Drents Monument	n
	Voorzitter Stichting Trovato	n
De heer A. Reekers	Hoofdredacteur De Financiële Telegraaf	j
	Waarnemen voorzitter Stichting Telegraafpensioenfonds 159	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter van de sectie Clip van Stichting PRO	n
De heer F. Jonkers	Vice-voorzitter sectie geschriften Stichting Leenrecht	n
	Bestuurslid algemeen bestuur Stichting Leenrecht	n
	Voorzitter van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Voorzitter Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond, district Noord Holland Noord	n
	Uitgever VBK Media	j
	Directeur F H Jonkers Beheer BV	j
	Directeur Drukkerij West Friesland BV	j
Mevrouw E. Smit	Managing Director IPRO	j
	Board member of Algemeen Bestuur Stichting PRO	n
	Director, Standards and Technology, International Association of STM Publishers	j
	Raad van Toezicht Nai-010 Uitgevers	n
	Board member of IFRRO	n
	Board member of Lucas-Ooms Fonds (Secretary)	n
	Board member of THIM (Theater in Muziek, Treasurer)	n
	Director/ owner of BV In den Gulden Fonteyn	n
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer H. van de Bunt	Manager Finance & Procurement, Wolters Kluwer Nederland B.V.	j
	Eigenaar Administratiekantoor H. van de Bunt	j
	Kerkrentmeester, Protestantse Kerk Nederland te Barneveld vanuit wijk 5	n

	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
	Kandidaatlid van het bestuur Stichting Pensioenfonds Wolters Kluwer Nederland (vanaf 2017)	n
De heer P. Dijkstra (tot 24 november 2016)	Uitgeefdirecteur Springer Media Bohn Stafleu van Loghum	j
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
	Bestuurslid van het Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
De heer Y. Faber (tot 24 November 2016)	Manager Juridische Zaken Noordhoff Uitgevers B.V.	j
	Bestuurslid Stichting Foppe de Haan Fonds	n
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer M. Kramer (tot 1 januari 2017)	Hoofd Economische en Juridische Zaken bij Nederlands Uitgeversverbond	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie algemene boeken en overige geschriften)	j
	Secretaris Stichting Platform Multimediaproductenten	n
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Ambtelijk secretaris Algemeen Bestuur van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Sociëteit Trou moet Blycken	n
	Penningmeester Stichting Nicole Art Sense	n
	Bestuurslid Vereniging van alumni van de New York University School of Law in Nederland	n
	Bestuurslid Stichting Egress Foundation	n
	Bestuurslid Scholarship Foundation	n
De heer H. Osinga (vanaf 30 maart 2017)	Manager Juridische Zaken Noordhoff Uitgevers B.V.	j
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
De heer T. Bakker (vanaf 30 maart 2017)	Publishing Manager Educatief en lid Management team bij BSL Houten	j
	Lid van de sectie PRN IPRO van Stichting PRO	n
Mevrouw R. Hendriksen	Bedrijfsjurist WPG Uitgevers B.V.	j

	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Groep Algemene Uitgevers Nederlands Uitgeversverbond	n
De heer M. David	Directeur KVB	n
	Lid Raad van Advies Expertise centrum Literair Vertalen	n
	Bestuur Dr. P.A. Tielestichting	n
	Assessor Bestuur CPNB	n
	President Dickens Fellowship Haarlem Branch	n
	Adviesraad Frankfurt 2016	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuur NBD Biblion	n
	Bestuur Letterkundig Museum	n
	Algemeen secretaris Groep Algemene Uitgevers (NUV)	j
	Directeur Stichting Marktonderzoek Boekenvak	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
De heer S. Ruys	Penningmeester GAU	n
	Bestuurslid SLAA (Stichting Literaire Activiteiten Amsterdam)	n
	Lid van de sectie PLU van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Coöp Boekenvak	
De heer M. van Campen (vanaf 11 mei 2017)	Directeur Gottmer Uitgeversgroep BV	j
	Bestuurslid GAU	n
	Bestuurslid Stichting Biblionef Nederland	n
	Lid sectie PLU (PRO Uitgevers Leenrecht) van Stichting PRO	n
	Director Rights & Transactional Sales	j
De heer R. van Erkel	Ad Hoc adviesgroep PLS/CLA	n
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n
	Publisher Advisory Group (PAG) Copyright Clearance Centre (CCC), Boston, USA	n

De heer J. Buizer	Manager Contentsales Grootzakelijk FD Mediagroep	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie kranten)	j
	Voorzitter Raad van Bestuur van Landgoed Schovenhorst B.V.	n
	Voorzitter Stichting Oudemans	n
	Bestuurslid sectie CLIP van Stichting PRO	n
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Secretaris SBBP van Het Financieele Dagblad	n
	Lid Raad van Advies van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen	n
De heer D. van Eijk	Editorial Project Manager NRC Media	j
	Penningmeester Stichting Stimulering Onderwijsjournalistiek	n
	Voorzitter VvE Syntax	n
	Docent journalistiek UvA	j
	Assessor examens journalistiek Fontys Hogeschool	j
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n
De heer B.V. Verkade	Zakelijk Directeur ADR Nieuwsmedia	j
	Managing editor De Persgroep Nederland / De Persgroep Publishing	j
	Lid Curatorium Postdoctorale Opleiding Journalistiek Erasmus Universiteit Rotterdam	n
	Penningmeester Stichting Kinderboerderij Piershil	n
	Lid van de sectie Clip van Stichting PRO	n
De heer R. van Amerongen	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie educatieve geschriften)	j
	Lid van de sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
De heer P. Bon	Senior uitgever bij Wolters Kluwer	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften)	j
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n

De heer C.P. Balk	Business Controller bij Reed Business Information	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie vak en wetenschap, boeken en tijdschriften)	j
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
De heer. E. Janssen	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie bladmuziek)	j
	Managing Director Federatie Muziek Auteurs en Uitgevers FEMU	j
	Artistiek Directeur bij Molenaar Edition	j
	Dirigent zelfstandig ondernemer	j
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Vereniging voor Muziekhandelaren en -uitgevers Nederland	n
De heer B. Momma (tot 26 juli 2016)	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van uitgevers (categorie publiektijdschriften)	j
	Algemeen Directeur Bindinc.	j
	Bestuurslid Groep Publiektijdschriften, Nederlands Uitgeversverbond	n
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Voorzitter Werkgroep Omroepbladen van Groep Publiektijdschriften, Nederlands Uitgeversverbond	n
	Voorzitter International Television Magazines Association	n
	Voorzitter Bestuur Het Beste voor Kees B.V.	n
	Voorzitter Stichting CWM-beheer	n
	Lid raad van toezicht Stichting Sportklinieken Nederland	n
Ambassadeur SIMAVI	n	
De heer M.C. Ronk (vanaf 26 juli 2016)	Controller bij Audax Publishing	j
	Bestuurslid Stichting Reprorecht, vertegenwoordiger van auteurs (categorie educatieve geschriften)	j
	Bestuurslid sectie PRO-mandaat van Stichting PRO	n
	Bestuurslid Stichting Insinger Fonds	n
	Bestuurslid Stichting Jenaplanscholen IJsselstein e.o	n

Contactgegevens Stichting PRO

Adres:

Stichting PRO
Postbus 3060
2130 KB Hoofddorp

Telefoonnummer:

023-799 7048

E-mail:

pro@cedar.nl

Website:

www.stichting-pro.nl

Stichting PRO is statutair gevestigd in Amsterdam

1.21 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het bestuur van Stichting Pro

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Pro te Hoofddorp gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pro op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) van en krachtens artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2016;
2. de exploitatierekening over 2016; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen en het krachtens artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten van toepassing zijnde onderdelen van het Controleprotocol WNT. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Pro zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Uitkering aan individueel belanghebbenden

In 2016 is voor €7.575.000 uitgekeerd aan rechthebbenden, zoals blijkt uit het mutatieoverzicht te verdelen rechten, opgenomen op pagina 12 van de jaarrekening. De verdeling van bedragen welke beschikbaar zijn voor het uitkeren aan individueel belanghebbenden valt buiten de scope van onze controle. Wij hebben dan ook geen werkzaamheden verricht omtrent deze onderverdeling. Dit doet geen afbreuk aan ons oordeel over de jaarrekening.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens op pagina 40.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens op pagina nr in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening*Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening*

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met titel 9 Boek 2 BW, de in Nederland geldende Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven (RJ 640) en de bepalingen van en krachtens de WNT van en krachtens artikel 25a van de Wet toezicht en geschillenbeslechting collectieve beheersorganisaties auteurs- en naburige rechten. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Amstelveen, 30 juni 2017

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

A.P. van Veen RA